

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. І. А. МАРКІНОЇ**

СОЛОДЧУКА ТАРАСА ВОЛОДИМИРОВИЧА

**«Забезпечення розвитку підприємства на засадах диверсифікації
діяльності»**

(на матеріалах ТОВ «Гарант-2005» Миргородського району)

Освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства
Спеціальність 073 Менеджмент
Ступінь вищої освіти Бакалавр

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи на здобуття кваліфікації –
«Бакалавр менеджменту»

Полтава – 2022 року

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел (35 найменувань), 2 додатків. Кваліфікаційна робота містить 23 таблиць, 4 рисунків, викладена на 46 сторінках.

Основний зміст роботи

Теоретичний розділ кваліфікаційної роботи «Теоретичні засади розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності» присвячена розгляду понять «розвиток», «диверсифікація діяльності», складових та характеристики форм розвитку, основ та складових методу диверсифікації, форм та видів диверсифікації діяльності.

У дослідницько-аналітичному розділі кваліфікаційної роботи «Аналіз стану розвитку підприємства» проведена організаційно-економічна характеристика підприємства. Проаналізований стану розвитку досліджуваного підприємства, зокрема проаналізовані структура управління, забезпеченість та ефективність використання основних та оборотних засобів, динаміка складу та структури джерел формування майна, показників ліквідності, структура операційних витрат та ефективність управління персоналом та фінансово-господарською діяльністю загалом.

В проектно-рекомендаційній частині «Шляхи забезпечення розвитку ТОВ «Гарант-2005» на засадах диверсифікації діяльності» наведені рекомендації щодо активізації розвитку підприємства, зокрема, через забезпечення регулярного проведення SWOT-аналізу підприємства; використання нової технології землеробства (Opti-Till); застосування АРМ «агроном» – програмного продукту, призначений для ефективного управління матеріальними ресурсами та агровиробництвом загалом; удосконалення системи стимулювання праці персоналу.

Висновки

1. В ТОВ «Гарант-2005» Миргородського району земельні площі та рілля за досліджуваний період 2019-2021 рр. майже не зазнала змін і становили відповідно 4552 та 4357 га. Середньооблікова чисельність персоналу зменшилася на 23,0 %, коефіцієнт плинності кадрів – на 6,1 відсоткових пункти (28,4 % у 2021 р.). Забезпеченість основними та оборотними активами (станом на кінець року): необоротними активами – збільшилася на 188,8 %, основними засобами за залишковою вартістю – на 105,9%, оборотними засобами – зменшилася на 14,6 %, при цьому середньорічна вартість оборотних фондів зросла на 42,3 %. Показники економічної ефективності всі мають позитивну динаміку – чистого доходу збільшився на 27,7 %, валового прибутку – більш, ніж в 3 рази, чистого прибутку – на 77,1 %, рівня рентабельності – на 26,1 відсоткові пункти.

2. Аналіз стану розвитку ТОВ «Гарант-2005» виявив, що на підприємстві використовується лінійно-функціональна структура управління. Щодо аналізу динаміки виробничого потенціалу, то при наявності зростання балансової вартості основних фондів на 5,8 %, їх знос збільшився на 60,4 %, при цьому фондоддача збільшилася на 6,0 %, а фондоозброєність – на 37,3 %. Щодо динаміки складу та структури джерел формування майна за досліджуваний період: загальний показник майна підприємства збільшився на 42,3 %, при цьому показник власного капіталу збільшився на 19,3 %, а позикового – на

більш ніж в 3 рази. В структурі капіталу підприємства провідне місце займає власний капітал – його частка зменшилася на 11,0 в. пт, але всередньому даний показник склав 66,2 %. Відносно показників ліквідності: коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився на 0,01 в. пт, але не досяг нормативного рівня. Коефіцієнт загальної ліквідності мав тенденцію до зменшення – на 0,8 в. пт, рівень перевищує норматив (2). Отже, баланс ТОВ «Гарант-2005» за період 2019-2021 рр. не можна вважати абсолютно ліквідним. Згідно аналізу динаміки операційних витрат в ТОВ «ГАРАНТ-2005» за 2019-2021 рр. та їх структури: загальна сума збільшилася на 6,5 %, за рахунок інших операційних витрат; зменшилися матеріальних витрат на 28,1 %; в структурі операційних витрат найбільшу частку займають матеріальні витрати – в 2021 р. 52,2 % та інші операційні витрати – 31,9 % в звітному році. Аналіз динаміки показників ефективності управління персоналом виявив: зростання витрат на оплату праці на 38,7 %, збільшення показника зарплатомісткості на 8,6 %, та зменшення зарплатовіддачі – на 7,9 %, продуктивність праці зросла на 65,9 %. Аналіз показників прибутковості також виявив позитивні тенденції розвитку: зниження собівартості продукції на 1,0 % та зниження частки собівартості у чистому доході на 19,4 в. пт. Згідно проведеного SNW-аналізу елементів внутрішнього середовища сильні сторони підприємства: фінансова стійкість, відповідність та ефективність стилю лідерства та структури управління.

3. З метою удосконалення розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності запропоновано періодично проводити SWOT-аналіз підприємства з метою встановлення перспектив та загроз для підприємства внутрішнього та зовнішнього характеру; систематизації власних сильних та слабких сторін, та більш свідомого обґрунтування стратегій існування та розвитку. Використовувати нову технологію землеробства – Opti-Till, яка створює можливості для зменшення операційних витрат, сприяє відновленню природного, здорового стану ґрунту, забезпечує передумови для збереження розвитку рослини в екстремальних погодних умовах. Загалом виробнича собівартість зменшиться на 1,2 %. Щодо економічної ефективності впровадження Opti-Till, то очікується зростання валового прибутку в 2,7 рази (за рахунок збільшення урожайності, стійкості культури та зростання закупівельних цін), зростання рівня рентабельності з 12,9 % у 2021 р. до 35,9 % у 2023 р. Застосовувати АРМ «агроном» – програмний продукт, призначений для ефективного управління матеріальними ресурсами та агровиробництвом загалом. Кошторис АРМ-агроном – 19 тис. грн. Удосконалити систему стимулювання праці персоналу, виходячи з потреб економії ресурсів, підвищення якості та забезпечення безперебійності виробничого процесу. Загалом визначаючи економічну ефективність запропонованих заходів, очікується зменшення загальної собівартості продукції на 4,0 %, зростання продуктивності праці на 49,9%, тобто інвестиції у реалізацію запропонованих заходів окупляться на протязі року.

Список публікацій здобувача

1. Федірець О. В., Стовба В. О., Солодчук Т. В. Сутність та особливості формування системи менеджменту виробничого потенціалу підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2022. Випуск 1 (30). С. 74-79. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2022/1_30_ukr/15.pdf

2. Сазонова Т. О., Солодчук Т. В. Теоретичні основи розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції*, 19 травня 2022 р. м. Полтава. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 1090-1093.

АНОТАЦІЯ

Солодчук Т. В. «Забезпечення розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності» (на матеріалах ТОВ «Гарант-2005» Миргородського району) – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти бакалавр за освітньо-професійною програмою Менеджмент підприємства спеціальністю 073 Менеджмент. – Полтавський державний аграрний університет, Полтава, 2022.

Досліджено теоретичні та прикладні питання сутності забезпечення розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності.

Обґрунтовано напрями удосконалення розвитку підприємства на засадах диверсифікації діяльності. Зокрема, через забезпечення регулярного проведення SWOT-аналізу підприємства; використання нової технології землеробства (Opti-Till); застосування АРМ «агроном» – програмного продукту, призначений для ефективного управління матеріальними ресурсами та агровиробництвом загалом; удосконалення системи стимулювання праці персоналу.

Ключові слова: розвиток, диверсифікація, внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства, персонал, управління, стратегія.

ANNOTATION

Solodchuk T.V. «Ensuring the development of the enterprise on the basis of diversification of activities» (on the materials of LLC «Guarantor-2005» Myrhorod district) – Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for a bachelor's degree in the educational and professional program Enterprise Management specialty 073 Management. – Poltava State Agrarian University, Poltava, 2022.

Theoretical and applied issues of the essence of ensuring the development of the enterprise on the basis of diversification of activities are studied.

The directions of improvement of the enterprise development on the basis of diversification of activity are substantiated. In particular, by ensuring regular SWOT-analysis of the enterprise; use of new agricultural technology (Opti-Till); use of workstation «agronomist» – a software product designed for effective management of material resources and agricultural production in general; improving the system of staff incentives.

Key words: development, diversification, internal and external environment of the enterprise, personnel, management, strategy.